

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวนทั้งสิ้น 288 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
- 1.2 ผู้แทนครู
- 1.3 ผู้แทนผู้ปกครอง

1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5 ผู้แทนองค์กรชุมชน

1.6 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.7 ผู้แทนศิษย์เก่า

1.8 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่

2. กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามต้องการ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 206 คน

ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

1. จำแนกโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3-4 ทั้งหมด 22 โรงเรียนตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 16 โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียนและโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน
2. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการกำหนดโควต้า คือ เลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผู้แทนทั้ง 8 กลุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างจากการเลือกแบบโควต้าจำนวน 206 คน
3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนตามที่กำหนด ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวน ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อโรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1.	เมืองชัยวิทยาคม	เล็ก	9	8
2.	เหล่ากลางวิทยาคม	เล็ก	15	10
3.	ไทรรัตน์วิทยา	เล็ก	15	10
4.	โนนสูงพิทยาคม	เล็ก	15	10
5.	คลองขามวิทยาการ	เล็ก	15	10
6.	เขาพระนอนวิทยาคม	เล็ก	15	10
7.	นาเชือกวิทยาคม	เล็ก	9	8
8.	หัวหินวัฒนาลัย	เล็ก	15	10
9.	วังลิ้นฟ้าวิทยาคม	เล็ก	15	10
10.	ทรายมูลพิทยาคม	เล็ก	9	8
11.	วังมนวิทยาการ	เล็ก	9	8
12.	คำเจริญวิทยาคม	เล็ก	15	10
13.	มัธยมภูษังพัฒนวิทย์	เล็ก	15	10
14.	หนองชุมแสงวิทยาคม	เล็ก	9	8
15.	หนองบัวไชยวารพิทยาสรรค์	เล็ก	9	8
16.	ดงกลางพัฒนวิทย์	เล็ก	9	8

ที่	ชื่อโรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
17.	หนองกุงศรีวิทยาการ	กลาง	15	10
18.	ห้วยเม็กวิทยาคม	กลาง	15	10
19.	ดงมูลวิทยาคม	กลาง	15	10
20.	ลำปาววิทยาคม	กลาง	15	10
21.	ท่าคันโทวิทยาการ	กลาง	15	10
22.	ยางตลาดวิทยาการ	ใหญ่	15	10
รวม			288	206

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามดังกล่าวประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Checklist)

ส่วนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
เมื่อจบแต่ละด้านจะให้ตอบแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการมี
ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อคู่มือรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตาม
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วสรุปแต่ละประเด็นตามกรอบแนวคิด
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท
3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย
4. การปฏิบัติงาน ดังนี้

3.1 ด้านบริหารวิชาการ

3.2 ด้านบริหารงบประมาณ

3.3 ด้านบริหารงานบุคคล

3.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

4. ประมวลความรู้จากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มากที่สุด

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม ความตรงตามเนื้อหา การใช้ภาษา และความถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

6.1 นายกุลธวัช จันทร์ประทีภย์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตรวจสอบด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

6.2 นายสมพงษ์ สุวรรณโคตร วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) พัฒนาการอำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตรวจสอบด้านการใช้ภาษา

6.3 นางสาวนาคยา บุญเรือง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) อาจารย์มหาวิทยาลัยนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตรวจสอบด้านความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ให้ข้อเสนอแนะ

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองเก็บข้อมูล (Try - Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 8 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126) ได้ค่าความเชื่อมั่น .975

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามครั้งสุดท้าย แล้วนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ขอหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ไปยังผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเองพร้อมทั้งนัดแนะวันเก็บคืนแบบสอบถาม และไปรับคืนด้วยตนเองเมื่อถึงวันกำหนด
4. หากได้แบบสอบถามไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยจะตามเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ส่วนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยอาศัยเกณฑ์เฉลี่ยของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้
  - 2.1 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 ถึง 5.00 จัดอยู่ใน ระดับมากที่สุด
  - 2.2 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 จัดอยู่ใน ระดับมาก
  - 2.3 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ถึง 3.50 จัดอยู่ใน ระดับปานกลาง
  - 2.4 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 ถึง 2.50 จัดอยู่ใน ระดับน้อย
  - 2.5 ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 ถึง 1.50 จัดอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และหากพบข้อแตกต่างก็จะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แยกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยการ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และหากพบข้อแตกต่างก็จะทำการ ทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5. วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตาม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 42)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum$	แทน	ผลรวม
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ (F-distribution)

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY